

Mitä tiedetään Alzheimerin periytyvyydestä nykyään? Onko mitään tehtävissä taudin estämiseksi terveellisten elämäntapojen lisäksi? Millaiset ovat sen rokotetutkimuksen näkymät? (Kysyjä, 48v)

Keski-Suomen Muistiluotsi- asiantuntija- ja tukikeskus:

Vaikka Alzheimerin taudin varsinaista syytä ei edelleenkään tiedetä, tunnetaan erilaisia elämäntapoihin ja ympäristöön liittyviä riskitekijöitä, jotka lisäävät todennäköisyyttä sairastua. Suurimmassa osassa tapauksista Alzheimerin tauti ei johdu perinnöllisistä syistä. Joitakin hyvin harvinaisia Alzheimerin tautia aiheuttavia geenimutaatioita kuitenkin on, mutta näiden osuus kaikista sairaustapauksista on erittäin pieni. Lisäksi on olemassa eräitä geeneihin liittyviä riskitekijöitä, jotka lisäävät todennäköisyyttä sairastua Alzheimerin tautiin, mutta eivät varsinaisesti aiheuta sairautta. Alzheimerin taudin ehkäisyä ja hoitoa on tutkittu maailmanlaajuisesti todella paljon. Säännöllinen liikunta, henkinen ja sosiaalinen aktiivisuus, päihteettömyys, pään suojeleminen vammoilta, tasapainoinen ruokavalio, normaalipaino sekä masennuksen, verenpainetaudin, diabeteksen ja kohonneen kolesterolin hoitaminen ovat edelleen tutkitusti paras keino pienentää Alzheimerin tautiin sairastumisriskiä.

Alzheimerin taudin rokotetutkimuksia on käynnissä ympäri maailmaa, myös Suomessa. Rokotteet liittyvät erityisesti beta-amyloidi-alkuaineeseen ja tau-alkuaineeseen, joiden liiallisella kertymisellä aivoihin on keskeinen merkitys Alzheimerin taudin synnyssä. Läpimurtoa rokotetutkimuksissa ei ole vielä saavutettu.